

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

بازنگری

دوره: کارشناسی ارشد

رشته ادیان ابراهیمی

(خاص دانشگاه ادیان و مذاهب)

گروه: علوم انسانی

بازنگری شده مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۱۶ گروه علوم حوزه ای

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بازنگری برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته ادیان ابراهیمی

ماده ۱- به استناد آئین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب جلسه شماره ۸۸۲ مورخ ۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته ادیان ابراهیمی طی نامه شماره ۴۵۷۸ مورخ ۹۵/۰۵/۳۰ دانشگاه ادیان و مذاهب و مصوبه مورخ ۹۶/۰۶/۱۶ گروه علوم حوزه ای، دریافت شد.

ماده ۲- برنامه درسی بازنگری شده فوق از تاریخ تصویب، جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته ادیان ابراهیمی مصوب پانصدمین جلسه مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۰۲ شورای عالی برنامه ریزی می باشد.

ماده ۳- برنامه درسی مذکور در سه فصل: مشخصات کلی، جدول واحد های درسی و سرفصل دروس تنظیم شده و تنها برای دانشگاه ادیان و مذاهب ، برای اجرا ابلاغ می شود.

ماده ۴- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۷ به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن نیازمند بازنگری می باشد.

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی (بازنگری شده)

مقطع کارشناسی ارشد
رشته ادیان ابراهیمی
(خاص دانشگاه ادیان و مذاهب)

گروه آموزشی شیعه شناسی
بین رشته‌ای

رضا خندان

استاد سرپرست - ۱۶، ۱۷

دانشیار استادی

۲۵، ۲۶، ۲۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فصل اول

مقدمه

مقدمه: اهمیت موضوع

دین مهم‌ترین مولفه تمدن‌ها و فرهنگ‌های شناخته شده بشری است. در گذشته و حال، دین با مصادیق و نمودهای مختلف خود، حیات فکری، معنوی و اجتماعی بشر را به طور گسترده‌ای تحت تاثیر قرار داده است. شاید نقش موثر ادیان در قرن‌های متاخر تا حدودی نادیده گرفته شده باشد، اما امروزه با بروز بحران معنا و فضیلت در زندگی بشر متمدن، در نقش و اهمیت فزاینده ادیان در رفع این بحران تردیدی وجود ندارد.

ادیان ابراهیمی، یعنی یهودیت، مسیحیت و اسلام با گستره جغرافیایی و پراکندگی جمعیتی وسیعی که دارند، در این فرایند از جایگاه ویژه‌ای برخوردارند. خاستگاه مشترک، ارتباط محتوایی و مناسبات تاریخی این ادیان، اهمیت بررسی آن‌ها را دو چندان می‌کند. از این رو تاسیس دوره‌های دانشگاهی برای انجام آموزش و پژوهش به شیوه علمی در این حوزه ضروری است تا دانش آموختگان و دانش‌پژوهان این عرصه بتوانند از عهده پاسخگویی به نیاز روزافزون بخش‌های علمی و نهادهای فرهنگی و ارتباطاتی کشور در این زمینه برآیند.

با توجه به لزوم بررسی ادیان ابراهیمی، مطالعه این ادیان باید به طور متمرکز و تخصصی صورت پذیرد تا از نتیجه قابل قبول علمی برخوردار باشد.

تعریف و اهداف

دوره کارشناسی ارشد رشته ادیان ابراهیمی یک دوره کامل آموزشی - پژوهشی مطابق با ضوابط و مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری است که به موضوع ادیان ابراهیمی یعنی یهودیت و مسیحیت می‌پردازد.

طول دوره و شکل نظام

طول دوره کارشناسی ارشد ادیان ابراهیمی دو سال است که براساس آیین‌نامه، طی چهارنیم‌سال و هر نیم‌سال، شانزده هفته ارائه می‌گردد. در این مدت دانشجوی باید پایان نامه خود را بگذراند و از آن دفاع نماید. هر واحد درس نظری ۱۶ ساعت می‌باشد.

تبصره: چنانچه به تشخیص گروه آموزشی مدت فوق برای گذراندن دروس جبرانی یا اتمام پایان نامه کافی نباشد، حد اکثر دو نیم سال دیگر به مدت فوق اضافه می‌گردد.

تعداد واحدهای درسی

تعداد کل واحدهای درسی رشته ۳۲ واحد به شرح زیر می‌باشد:

دروس جبرانی: ۱۲ واحد

دروس اصلی: ۲۸ واحد که شامل ۲۰ واحد تخصصی و ۱۲ واحد اختیاری است که دانشجوی موظف به گذراندن ۸ واحد اختیاری است.

پایان نامه: ۴ واحد

شرایط پذیرش

۱. دارا بودن دانش‌نامه کارشناسی از موسسات آموزشی که مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد.
۲. مجاز شدن به انتخاب رشته در آزمون سراسری و اعلام از سوی سازمان سنجش.
۳. پذیرفته شدن در آزمون و مصاحبه علمی و عمومی دانشگاه.

فصل دوم:
جدول دروس

دروس تخصصی

ملاحظات	پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	ردیف
		علمی	نظری	جمع			
		-	۳۲	۳۲	۲	تاریخ یهودیت	۱
		-	۳۲	۳۲	۲	تاریخ مسیحیت	۲
		-	۳۲	۳۲	۲	متون مقدس یهودی	۳
		-	۳۲	۳۲	۲	متون مقدس مسیحی	۴
	تاریخ یهودیت متون مقدس یهودی	-	۳۲	۳۲	۲	شریعت یهودی	۵
	تاریخ مسیحیت متون مقدس مسیحی	-	۳۲	۳۲	۲	الاهیات مسیحی تا قرون وسطی	۶
	تاریخ یهودیت شریعت یهودی	-	۳۲	۳۲	۲	کلام و فلسفه یهودی	۷
	الاهیات مسیحی تا قرون وسطی	-	۳۲	۳۲	۲	الاهیات مسیحی قرون وسطی و نهضت اصلاح دینی	۸
	کلام و فلسفه یهود الاهیات مسیحی تا قرون وسطی	-	۳۲	۳۲	۲	الاهیات تطبیقی	۹
		-	۳۲	۳۲	۲	الاهیات مدرن مسیحی	۱۰
		-	-	-	۴	پایان نامه	۱۱
		-	۲۸۸	۲۸۸	۲۴	جمع	

دروس اختیاری

ملاحظات	پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	ردیف
		علمی	نظری	جمع			
		-	۳۲	۳۲	۲	زبان انگلیسی تخصصی	۱
		-	۳۲	۳۲	۲	زبان عبری	۲
		-	۳۲	۳۲	۲	زبان لاتین	۳
		-	۳۲	۳۲	۲	زبان یونانی	۴
	کلام و فلسفه یهود شریعت یهودی	-	۳۲	۳۲	۲	یهودیت مدرن	۵
	تاریخ یهودیت متون مقدس یهودی	-	۱۶	۱۶	۱	عرفان یهودی	۶
	تاریخ مسیحیت متون مقدس مسیحی	-	۱۶	۱۶	۱	عرفان مسیحی	۷
	تاریخ یهودیت متون مقدس یهودی	-	۱۶	۱۶	۱	اخلاق یهودی	۸
	متون مقدس مسیحی	-	۱۶	۱۶	۱	اخلاق مسیحی	۹
		-	۲۲۴	۲۲۴	۱۴	جمع	

دروس جبرانی

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیش نیاز	ملاحظات
			جمع	نظری	علمی		
۱	شاخه‌ها و روش‌های دین پژوهی	۱	۱۶	۱۶	-		
۲	پیشینه و روش‌شناسی مطالعه ادیان در فرهنگ اسلامی	۱	۱۶	۱۶	-		
۳	آشنایی با ادیان (ابتدایی، شرقی و ایرانی)	۲	۳۲	۳۲	-		
۴	معارف قرآن ۱	۲	۳۲	۳۲	-		
۵	معارف قرآن ۲	۲	۳۲	۳۲	-		
۶	تاریخ فلسفه غرب	۲	۳۲	۳۲	-		
۷	متون تخصصی به زبان عربی	۱	۱۶	۱۶	-		
۸	روش تحقیق	۱	۱۶	۱۶	-		
جمع		۱۲	۱۹۲	۱۹۲	-		

فصل سوم:
سرفصل دروس

دروس اصلی

تاریخ یهودیت

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: تاریخ یهودیت		
	عملی						
	نظری	پایه				ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: History Of Judaism
	عملی						
	نظری	تخصصی					
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد ☒							
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☒							

هدف: بررسی تاریخ، زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی، آموزه‌ها و فرقه‌های مهم یهودی با تاکید بر دوران باستان (از آغاز تا پایان دوران تلمود)

سرفصل

زمینه‌های شکل‌گیری یهودیت؛
سیر تاریخی یهود از آغاز تا پایان دوره تلمودی (دوره مشایخ، دوره بیابان، دوره داوران، پادشاهان ...)
شکل‌گیری آموزه‌ها و مفاهیم مهم یهودی (آفرینش، عهد، شریعت، رستگاری، برگزیدگی مقدرات سرزمین موعود، یهوه، نبوت، پادشاهی، کهنانت، معبد، معاد، ماشیح، ...)
فرقه‌های مهم یهودی (سامریان، فریسیان، صدوقیان، اسنی‌ها، قرائیم ...)
مهم‌ترین اتفاقات تاریخی یهودیت در قرون وسطا و دوران مدرن (دوره بابل اسلامی، اسپانیای اسلامی، اروپا و ...):
تاریخ یهودیت در دوران مدرن .

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. یهودیت بررسی تاریخی، ایزیدور اپستاین، ترجمه دکتر بهزاد سالکی؛
۲. باورها و آیین‌های یهودی، آلن آنترن، ترجمه رضا فرزین؛

۳. سیر تحولات اجتماعی و مذهبی ملت یهود از پیدایش تا دوران جدید، گاری آقالرپور (گردآوری و ترجمه):

4. Oliver Leaman, Judaism
5. Nicholas De Lange, An Introduction to Judaism
6. Max Weber, Ancient Judaism
7. Dan Kohn Sherbok, Judaism, History, Belief and Practice
8. E.P.Sanders, Judaism: Practice & Belief 63BCE-66CE
9. Gorge Foot Moore, Judaism in the first Centuries of the Christian Era
10. Rabbi Warne Doscic, Living Judaism,
11. Robert Gddenberg, the Origins of Judaism
12. Jacob Neusner & Alan J.Avery – Peck, the Blackwell Companion to Judaism
13. W.D.Davies and L.finkelstein, the Cambridge History of Judaism
14. Encyclopaedia Judaica

تاریخ مسیحیت

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: تاریخ مسیحیت		
	عملی						
	نظری	پایه				ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: History of Christianity
	عملی						
	نظری	تخصصی					
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد							
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☒							

هدف: آشنایی اولیه با تاریخ اولیه مسیحی و دوره حواریون، آهای کلیسا، دوره قرون وسطی، دوره اصلاحات و دوران جدید، متون دینی مسیحی و کتاب مقدس آنان، برخی از شخصیت‌های موثر آنان.

سرفصل

مروری بر تاریخ شکل‌گیری مسیحیت؛
 دوره حواریون تا قرن اول؛
 شکل‌گیری کتاب مقدس مسیحی و معرفی عهد جدید و نویسندگان آن، حجیت و اعتبار عهد جدید؛
 اختلافات دوره حواریون و فرقه‌های آن؛
 تحولات سه قرن اول مسیحی؛
 تحولات مسیحیت پس از رسمی شدن آن؛
 روند شکل‌گیری شوراها و مسیحی؛
 دوره قرون وسطی و تحولات کلیسا؛
 عوامل و علل شکل‌گیری نهضت اصلاح دینی؛
 فرقه‌های مهم پس از اصلاحات؛

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. درآمدی به مسیحیت، مری جو ویور، ترجمه حسن قنبری؛
۲. مسیحیت در جهان امروز، اندرو والز، ترجمه احمد رضا مفتاح و حمید بخشنده؛
۳. تاریخ کلیسای قدیم در امپراتوری روم و ایران، میلر، و. م.، ترجمه علی نخستین؛
۴. کلام مسیحی، میشل توماس، ترجمه حسین توفیقی؛
۵. مسیحیت و بدعت ها، ا. گریدی، جوان، ترجمه عبدالرحیم سلیمانی اردستانی؛
۶. آیین کاتولیک، جورج براتل ترجمه حسن قنبری؛
۷. مبانی فلسفه مسیحیت، ژیلسون، آتین، ترجمه محمد محمد رضایی و سید محمود موسوی؛
۸. تاریخ کلیسای کاتولیک، هانس کونگ ترجمه حسن قنبری؛
9. Henry Chadwich, The Early Church.
10. Robert Doran, Birth of a Worldview: Early Christianity in its Jewish and Pagan Contexts.
11. Henry Chadwich, Early Christian Thought and Classical Tradition: Studies in Justin, Clement and Origen.
12. Gerd Theissen, The Sociology of Early Palestinian Christianity.
13. Marianka s. Fousek, The Church in a Changing World: Events and Trends From 250- 600
14. R. W. Southern, Western Society and the Church in the Middle Ages.
15. Stephen E. Ozment, The Age of Reform 1250 – 1550.

متون مقدس یهودی

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون مقدس یهودی		
	عملی						
	نظری	پایه				ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: Jewish Scriptures
	عملی						
	نظری	تخصصی					
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد							
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☒							

هدف: بررسی تاریخ، ساختار و محتوای متون مقدس یهودی

سرفصل

- واژه شناسی کتاب مقدس؛
- کتاب مقدس یهودی، بخش ها و نویسندگان آن؛
- ترجمه ها و نسخه های کتاب مقدس یهودی؛
- جایگاه و حجیت کتاب مقدس یهودی؛
- تفسیر کتاب مقدس یهودی؛
- آشنایی با محتوای کتاب مقدس یهودی؛
- نقادی کتاب مقدس یهودی؛
- فرایند قانونی سازی کتاب مقدس یهودی؛
- اسطوره شناسی و کتاب مقدس یهودی؛
- متون اسلانی و کتاب مقدس یهودی؛
- کتب اپوکریفا و سوداپیگرافا؛
- سنت شفاهی و شکل گیری میشنا و تلمود؛
- ساختار و محتوای تلمود؛
- شروح و حواشی تلمود و سایر منابع سنت شفاهی.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. کتاب مقدس؛
 ۲. گنجینه‌ای از تلمود؛
 ۳. سیری در تلمود؛
 ۴. عهد عتیق سخن می‌گوید، ساموئل شولتزف، ترجمه مهرداد فاتحی؛
 ۵. قرآن و کتاب مقدس، دنیز ماسون، ترجمه فاطمه تهامی؛
 ۶. دایره المعارف کتاب مقدس، بهرام محمدیان؛
 ۷. راهنمای کتاب مقدس، هنری هلی؛
 ۸. ترجمه عهد عتیق براساس کتاب مقدس اورشلیم، ترجمه پیروز سیار؛
9. Talmud
 10. Encyclopaedia Judaica
 11. Encyclopaedia of Judaism
 12. The Old Testament, A Very Short Introduction, Michael Coogan
 13. The Blackwell Companion to the Hebrew Bible, Leo Perdue
 14. An Introduction to the Bible, John Rogerson
 15. The Hebrew Bible, New Insights and Scholarship / Frederick Creenspahn
 16. Hebrew Bible / Old Testament: the History of Its Interpretation / Mange Sabo
 17. The Oxford Companion

متون مقدس مسیحی

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون مقدس مسیحی		
	عملی						
	نظری	پایه				ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: Christian Scriptures
	عملی						
	نظری	تخصصی					
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد ☒							
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☒							

هدف: آشنایی با ساختار و محتوای متون مقدس مسیحی

سرفصل

آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات مهم در حوزه مطالعات کتاب مقدس و آشنایی با منابع مختلف برای مطالعه کتاب مقدس مسیحی اعم از دایره المعارفها و دانشنامه ها، اطلسها، کتب تفسیر و غیره؛ نگاه متفاوت مسیحیت به کتاب های مقدس یهودی در عین پذیرش و دیدگاههای مختلف درباره فهرست کتب معتبر و غیر معتبر میان کاتولیکها و پروتستانها؛

اهمیت کتاب مقدس مسیحی به عنوان مرجع دینی معتبر و ارتباط آن با سنت و کلیسا؛ تبیین مفهوم مکاشفه و الهام (و شاخه های آن) و اشراق و ارتباط هر سه با هم؛ عهد جدید: انجیل های چهارگانه و رساله ها: تقسیمات و مرور کلی بر محتوای آن و توضیح درباره انجیل غیررسمی مانند برنابا، توماس، کودکی مسیح، و...؛

تاریخ تدوین و ترجمه کتاب مقدس و موضوع فصل بندی و تقسیمات دورنی کتاب مقدس مسیحی؛ تفسیر کتاب مقدس در سده های اولیه و قرون وسطی و دوره معاصر و مهمترین مکاتب تفسیری؛ تاریخ و روشهای نقادی کتاب مقدس اعم از نقد متن و نقد محتوا و خاستگاه و پیامدهای آن؛ باستان شناسی کتاب مقدس و تاثیر آن بر مطالعات کتاب مقدس و مهمترین دستاوردهای آن؛ تحریف کتاب مقدس و دیدگاه قرآن و مفسران و قرآن پژوهان در این موضوع و پیشینه بحث.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. دائره المعارف كتاب مقدس، ویراستار و مسئول گروه ترجمه بهرام محمدیان... (و دیگران):
۲. قاموس كتاب مقدس، ترجمه و تالیف هاکس؛
۳. عهد عتیق سخن می گوید، ساموئل شولتز؛ ترجمه مهرداد فاتحی.
۴. معرفی عهد جدید، مریل سی. تنی؛ ترجمه ط. میکائیلیان.
۵. كتاب مقدس را بهتر بشناسیم (بررسی كتاب مقدس)، ساروخاچیکی.
۶. تاریخچه مکاتب تفسیری و هرمنوتیکی كتاب مقدس، رابرت گرانت، دیوید تریسی، ترجمه به همراه نقد و تطبیق با قرآن ابوالفضل ساجدی.
۷. سرگذشت طومارها: ماجرای شگفت انگیز کشف طومارهای بحرالمت و نگاهی کلی به محتوای آن ها، ایگال یادین، ترجمه سعید کریم پور.
8. Chadwick, Owen (ed.), The Pelican History of the Church, op. cit.
9. Chadwick, Henry and Owen Chadwick (ed.) Oxford History of the Christian Church, op. cit.
10. Pelikan, Jaroslav, The Christian Tradition: A History of the Development of Doctrines, 5 Vols.
11. Jeremias, Joachim, New Testament Theology: The Proclamation of Jesus, tr. By John Bowden
12. Kee, Howard Clark, Jesus in History: An Approach to the Study of the Gospels Meyer, Ben F., The Aims of Jesus
13. Fitzmyer, Joseph A., A Christological Catechism: New Testament Answers
14. Vermes, Geza, Jesus the Jew, op. cit.
15. Kee, Howard Clark, The Origins of Christianity, op. cit.
16. Filson, Floyd V., A New Testament History, op. cit.
17. Bruce, Frederick F., New Testament History
18. Evans, G. R., The Language and Logic of the Bible: The Earlier Middle Ages
19. Dodd, CH., The Authority of the Bible
20. Hanson, op. cit.
21. Schweitzer, Albert, The Quest for the Historical Jesus
22. Strauss, D. F., The Life of Jesus Critically Examined, tr. By George Eliot
23. Abraham, W. J., Divine Revelation and the Limits of Historical Criticism
24. Barr, J., The Bible in the Modern World
25. Kelsey, D., The Uses of Scripture in Recent Theology
26. Metzger, B. M., The Canon of the New Testament: Its Origin, Development, and Significance
27. Popkin, K., The History of Scepticism from Erasmus to Spinoza.
28. Katsh, Judaism in Islam: Biblical and Talmudic Backgrounds of the Koran and Its Commentaries
29. Tisdall (W. St. Clair), The Original Sources of the Quran Torrey, The Jewish Foundation of Islam

شریعت یهودی

دروس پیش نیاز: تاریخ یهودیت متون مقدس یهودی	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: شریعت یهودی		
	عملی						
	نظری	پایه				ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: Jewish Law
	عملی						
	نظری	تخصصی					
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سفر علمی ☒ سمینار							

هدف: بررسی تاریخ، ادوار، ساختار، و محتوای شریعت یهودی با تأکید بر دوران میانه (از ویرانی معبد دوم تا دوران مدرن)

سرفصل

کلیات و مفاهیم (تعریف شریعت، ارتباط شریعت و اخلاق، جایگاه شریعت در دیانت یهودی، شریعت در دوره مشایخ، شریعت در خاور نزدیک باستان ...):
 زمینه های شریعت یهودی در دوران کتاب مقدس (قوانین نوح، ده فرمان، احکام ۶۱۳ گانه و ...):
 ادوار شریعت یهودی؛
 زمینه ها و محتوای شریعت یهودی در دوران تلمودی؛
 شریعت در دوران بابلی؛
 شریعت در سنت سفارادی و اشکنازی؛
 مهم ترین مسائل شریعت یهودی (احکام عبادی، اجتماعی، شعایر، تقویم خوردنی ها، ...):
 چشم انداز شریعت یهودی در دوران مدرن.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. کتاب مقدس
۲. گنجینه ای از تلمود، ابراهام کهن
۳. سیری در تلمود، آدین اشتینسالتر

5. Talmued
6. An Introduction to the History and Sources of Jewish Law
7. Jewish Law from Jesus to the Mishnah, E.P.Sanders
8. Encyclopaedia Judaica
9. Encyclopaedia of Judaism
10. A Law Book for Diaspora
11. Comparing Religions through Law: Judaism and Islam
12. Law, Politics and Morality in Judaism, Michael Walter

الاهیات مسیحی تا قرون وسطی

دروس پیش نیاز: تاریخ مسیحیت متون مقدس مسیحی	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲ ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: الاهیات مسیحی تا قرون وسطی عنوان درس به انگلیسی: Christian theology to the Middle Ages
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سفر علمی ☒ سمینار					

هدف: بررسی الاهیات کتاب مقدس و الاهیات مربوط به دوره آباء کلیسا

سرفصل

- تعریف الاهیات و انواع الاهیات؛
- منابع الاهیات با تأکید بر کتاب مقدس و سنت؛
- آموزه های مهم الاهیاتی همچون؛
- آموزه خدا؛
- آموزه مسیح؛
- آموزه روح القدس؛
- آموزه تثلیث؛
- آموزه انسان؛
- آموزه نجات؛
- آموزه فرجام؛
- آموزه فرشته.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. کتاب مقدس، ترجمه پیروز سیار؛
 ۲. الاهیات مسیحی، هنری تیسن؛
 ۳. تعالیم کلیسای کاتولیک، ترجمه احمد رضا مفتاح، حسین سلیمانی، حسن قنبری؛
 ۳. نظام‌التعلیم فی الالهوت القویم، الامیر کانی؛
 ۴. درسنامه الاهیات مسیحی، مک گراث؛
 ۵. دایره المعارف کتاب مقدس؛
 ۶. الاهیات کتاب مقدسی، گریم گلدزورث، آسریان؛
 ۷. جهان مسیحیت، اینار مولند؛
 ۸. سرشت انسان در اسلام و مسیحیت، عبدالرحیم سلیمانی؛
9. The International Standard Bible Encyclopedia.
 10. Encyclopedia of Christian Theology, Routledge.
 11. Philosophical Theology and Christian Doctrine, Black Well.
 12. The Cambridge Companion to Christian Doctrine.
 13. The Christian Tradition: a history of the development of doctrine.

کلام و فلسفه یهودی

دروس پیش نیاز: تاریخ یهودیت شریعت یهودی	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: کلام و فلسفه یهودی		
	عملی						
	نظری	پایه					
	عملی						
	نظری	تخصصی				ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: Jewish Theology and Philosophy
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد							
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☒							

هدف: بررسی تاریخ، منابع، ساختار و محتوای فلسفه و کلام یهودی (با تأکید بر دوران میان)

سرفصل

ریشه‌های کلام یهودی در کتاب مقدس؛
ریشه‌های یونانی کلام و فلسفه یهودی و اندیشه‌های فیلون اسکندرانی؛
فلسفه و کلام یهودی در ادبیات حاخامی و قرائیم (دوره فلسطین و بابل)؛
فلسفه و کلام یهودی در اسپانیای اسلامی و جهان اسلام؛
فلسفه و کلام یهودی در اروپای مسیحی؛
نگاهی به جریان‌های فلسفی کلامی دوران مدرن؛
کلی‌ترین شخصیت‌ها و آثار فلسفی - کلامی یهود؛
مهمترین آموزه‌های فلسفی و کلامی یهود (خداف انسان، ثبوت، ماشیح و ...).

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. دلالة الحائرین، ابن میمون؛
۲. الامانات و الاعتقادات، سعید یگانون؛
۳. فلسفه یهودی در قرون وسطا، کوهن - دن شرباک؛
۴. الانوار و المراقب، قرقانی؛

۵. گنجینه‌ای از تلمود، ابراهام تنی؛

6. History of Jewish Philosophy, Frank and Leaman
7. The Jewish Philosophy (Reader), Frank and Leaman
8. Philo, Fondations of Religions Philosophy in Judaism, Cbristianity and Islam, Wolfson
9. The Complete Works of Philo
10. A Jewish Theology , Louis Jacob
11. Contemporary Jewish Theology
12. Some A Spects of Rabbinic Theology, Solomon Schechter

الاهیات مسیحی قرون وسطی و نهضت اصلاح دینی

دروس پیش نیاز: الاهیات مسیحی تا قرون وسطی	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: الاهیات مسیحی قرون وسطی و نهضت اصلاح دینی عنوان درس به انگلیسی: Christian Theology in the Middle Ages and Renaissance	
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	تخصصی				ساعت: ۳۲
	عملی					
	نظری	اختیاری				
عملی						
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد						
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☒						

هدف: آشنایی با الاهیات و متکلمان قرون وسطا و نهضت اصلاح دینی

سرفصل

مهم‌ترین الاهیدانان قرون وسطا؛
 آگوستین با تاکید بر نظریه فیض؛
 آنسلم با تاکید بر نظریه فدا؛
 توماس آکوینی با تاکید بر نظریه انسان شناسی و خدا شناسی؛
 مهم‌ترین مباحث الاهیاتی مسیحی در قرون وسطی؛
 مباحث مربوط به کلیسا شناسی؛
 شعائر کلیسایی (آیین های فیض بخش)؛
 الاهیات نهضت اصلاح دینی؛
 مهم‌ترین دیدگاه های مارتین لوتر؛
 مهم‌ترین دیدگاه های کالون؛
 مهم‌ترین دیدگاه های تسوینگلی؛
 واکنش کلیسای کاتولیک به نهضت اصلاح دینی در شورای ترنت.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. تاریخ فلسفه مسیحی در قرون وسطا و رنسانس، محمد ایلخانی؛
۲. فلسفه آباى کلیسا، ولفسون، ترجمه شهبازی؛
۳. شهر خدا، آگوستین، ترجمه حسین توفیقی؛
۴. درسنامه الاهیات مسیحی، مک گراث، ترجمه گروهی؛
۵. تعالیم کلیسای کاتولیک، مفتاح، سلیمانی و قنبری؛
۶. مقدمه ای بر نهضت اصلاح دینی، مک گراث، بهروز حدادی؛
۷. تاریخ تفکر مسیحی، تونی لین، آسریان؛
۸. فلسفه و ایمان مسیحی، کالین براون؛
۹. متافیزیک بوئتیوس (بحثی در فلسفه و کلام مسیحی)، محمد ایلخانی؛
۱۰. اعترافات آگوستین، ترجمه سایه میثمی؛
۱۱. عقل و وحی در قرون وسطا، ژیلسون، ترجمه شهرام پازوکی؛
۱۲. فلسفه در مسیحیت باستان، استر کریستوفر، ترجمه عبدالرحیم سلیمانی؛
۱۳. مبانی فلسفه مسیحیت، ژیلسون، محمد رضایی و موسوی؛
۱۴. نقد تفکر فلسفی غرب، ژیلسون، ترجمه احمد احمدی؛
۱۵. ریشه های الاهیات مسیحی در مکاتب گنوسی و افلاطونی میانه، محبوبه هادی نا؛
۱۶. فلسفه و الاهیات در سده های میانه، گیلیان رزماری، بهنام اکبری؛
۱۷. فیلون اسکندرانی مؤسس فلسفه دینی، رضا گندمی نصرآبادی؛
۱۸. متفکران بزرگ مسیحی، هانس کونگ، ترجمه گروهی؛
۱۹. اسطوره تجسد خدا، جان سیک، سلیمانی و محمدی مظفر؛
۲۰. مجموعه مقالات الاهیات مسیحی، ترجمه گروهی (دانشگاه ادیان)؛
۲۱. راهنمای الاهیات پروتستان، ویلیام هوردن، میکائیلیان؛
۲۲. الاهیات فلسفی توماس آکویناس، لئو جی الدرز، شهاب الدین عباسی؛
۲۳. روح آیین پروتستان، رابرت مک افی براون، فریبرز مجیدی؛
۲۴. آیین پروتستان، جی لسلی دانستن، عبدالرحیم سلیمانی؛

1. Anselm, why God became man
2. Thomas Aquinas, summa theological
3. Thomas Aquinas, summa contra Gentiles
4. The Sources of Catholic dogma, Denzinger .

الاهیات تطبیقی

دروس پیش نیاز: کلام و فلسفه یهودی الاهیات مسیحی تا قرون وسطی	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: الاهیات تطبیقی عنوان درس به انگلیسی: Comparative Theology
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد					
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☒					

هدف: تعریف، موضوع‌شناسی، روش‌شناسی، ادبیات الاهیات یهودی، الاهیات مسیحی، کلام اسلامی و مقایسه ماهیت‌شناسانه کلام اسلامی با الاهیات یهودی و مسیحی

سرفصل

کلیات (معرفی درس، دامنه، ادبیات، و هدف معناشناسی و سنخ‌شناسی کلام تطبیقی)؛
 ماهیت کلام و الاهیات در ادیان ابراهیمی (تعریف، موضوع‌شناسی، روش‌شناسی، ادبیات)؛
 تاریخ کلام و الاهیات؛
 دوره‌های الاهیات یهودی: حاخامی، فلسفی، عرفانی، مدرن؛
 دوره‌های الاهیات مسیحی: آباء، قرون وسطی، نهضت‌های اصلاحی، و مدرن؛
 دوره‌های کلام اسلامی: عصر رسالت، صحابه، خلفا، و اهل بیت، عصر اموی و عباسی، مغولان، صفویه و معاصر؛
 مقایسه و تحلیل تاریخی تحولات الاهیاتی سه دین؛
 منابع کلام و الاهیات در ادیان ابراهیمی - نسبت میان آنها؛
 مقایسه و معناشناسی عقل، سنت، و تجربه‌ی دینی و نسبت میان آن‌ها در کلام اسلامی و الاهیات یهودی و مسیحی؛
 داد و ستدهای الاهیاتی در ادیان ابراهیمی؛
 مقایسه موضوع‌شناسی (در مسایل مربوط به خدا، وحی و نبوت، و فرجام‌شناسی).

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

۱. فلسفه علم کلام؛ ولفسن، ترجمه احمد آرام؛
۲. هنری بمفورد پارکر، خدایان و آدمیان، ترجمه محمد ماکان؛
۳. درسنامه الاهیات مسیحی، ایستر مک گراث، ترجمه بهروز حدادی؛
۴. الاهیات مسیحی، هنری تیسین، ترجمه میکائیلیان؛
۵. فلسفه و الاهیات در سده های میانی، لیلیانرزماری اوانز، ترجمه بهنام اکبری؛
۶. تاریخ فلسفه مسیحی در قرون وسطی، ژیلسون، ترجمه رضا گندمی؛
۷. فلسفه آباء کلیسا، ولفسن، ترجمه علی شهبازی؛
۸. الاهیات مسیحی، (مجموعه مقالات)، جمعی از نویسندگان، ترجمه جمعی از مترجمان؛
۹. فلسفه یهودیت در قرون وسطی، شریاک، ترجمه علیرضا نقدعلی؛
۱۰. دلالة الحائرين، موسی ابن میمون؛
۱۱. باورها و آئین های یهودی، آن انترمن، ترجمه حمیدرضا فرزین؛
۱۲. دائرةالمعارف یهود، یهودیت و صهیونیسم، المسیری، ترجمه گروهی از مترجمان؛
۱۳. گنجینه ای از تلمود، ابراهام کوهن، ترجمه گوگانی؛
۱۴. بازتابهای کلامی معتزله در کلام یهود، ولفسن، ترجمه شهبازی؛
۱۵. دین و عقلانیت، حسن قنبری، مجله نقد و نظر، سال دهم، شماره اول؛
۱۶. ربط و نسبت عقل و ایمان، ترنس پنلهوم، ترجمه احمدرضا مفتاح، مجله پژوهش های فلسفی کلامی، سال پنجم، شماره چهارم؛
۱۷. رابطه متقابل کتاب و سنت، علی نصیری، مجله علوم حدیث شماره ۳۴؛
۱۸. فقه پژوهی قرآنی، محمدعلی ایازی؛
۱۹. کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، علامه حلی؛
۲۰. سنت، بازیل میچل، ترجمه سید حسن عظیمی دخت شورکی، مجله حوزه و دانشگاه، شماره ۲۷؛
۲۱. تاریخ علم کلام در ایران و جهان، علی اصغر حلبی؛
۲۲. معجم طبقات المتکلمین، جعفر سبحانی؛
۲۳. ادوار تاریخی علم کلام اسلامی، رسول رضوی؛
۲۴. سیر کلام در فرق اسلام، محمدجواد مشکور؛
۲۵. تاریخ فلسفه در اسلام، نصرالله پورجوادی؛
۲۶. ماجرای فکر فلسفی، غلامحسین ابراهیمی دینانی؛
۲۷. فرق و مذاهب کلامی، علی ربانی گلپایگانی، مرکز جهانی علوم اسلامی؛

28. J. N. D. Kelly, Early Christian Doctrines

29. Three Faithless, One God, Jacob Neusner, Bruce David Chilton, William Albert Graham .

30. History of Jewish philosophy, Daniel H. Frank.

31. Nicholas de Lang ,An introduction to Judaism.

32. A Jewish theology, LOUIS JACOBS.

33. Introductions to the Jewish thought.

34. Rowan Wiliyams, On Christian Theology.
35. Theology" in Encyclopedia of Judaica".
36. Theology" in Encyclopedia of catholic"
37. Comparative Theology" in Encyclopedia of religion.

الاهیات مدرن مسیحی

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: الاهیات مدرن مسیحی		
	عملی						
	نظری	پایه				ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: Modern Christian Theology
	عملی						
	نظری	تخصصی					
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد ■					آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ■		

هدف: آشنایی با الاهیات مسیحی از عصر روشنگری تا زمان حاضر

سرفصل

عصر روشنگری و پیامدهای آن؛
 دئیسم (خدا باوری طبیعی، سکولاریزم، عرفی شدن؛
 مهم ترین جریان های الاهیاتی؛
 الاهیات لیبرال: شلایر ماخر، ریچل، هارناک و تیلیش؛
 الاهیات نوارتدکسی: کارل بارت؛
 الاهیات رهایی بخش؛
 الاهیات سیاهان؛
 الاهیات فمینیستی؛
 الاهیات انجیلی یا الاهیات محافظه کارانه؛
 الاهیات اگزیستانسیالیسم: بولتمان؛
 الاهیات یویشی: وایتهد؛
 جنبش کاریزماتیک: پنطیکاستی ها؛
 الاهیات کاتولیک در دوره مدرن؛
 الاهیات ارتدکس در دوره مدرن؛
 مهم ترین مباحث الاهیاتی؛
 نقادی کتاب مقدس؛
 عیسای تاریخی؛
 کثرت گرایی دینی و گفتگوی ادیان.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. راهنمای الاهیات پروتستان، ویلیام هوردرن، میکائیلیان، انتشارات علمی فرهنگی؛
۲. الاهیات مسیحی در قرن بیستم، استنلی جی گرنز و آکسون، ترجمه آسریان و آقامالیان، کتاب روشن؛
۳. تاریخ فلسفه کاپلستون، جلد ۵ و ۶، انتشارات سروش؛
۴. دین و اخلاق از دیدگاه هانس کونگ، حسن قنبری؛
۵. شورای واتیکان دو، لیلی مصطفوی کاشانی؛
۶. رویکردهای مختلف به پلورالیزم دینی، گلین ریچارد، گندمی و مفتاح؛
۷. تاریخ تفکر مسیحی، تونی لین، آسریان؛
8. The Modern Theologians, David F.Ford, Blackwell.
9. Femenist Theory and Christian Theology.
10. Justification, The Doctine of Karl Barth and a Catholic Reflection.
11. The Shift to Modernity, T. Clark.
12. Encycloedia of the Historical Jesus, Routledge.
13. The BlackWell Companion to modern Theology.
14. The Documents of Vatican 2.

دروس اختیاری

زبان انگلیسی تخصصی

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: زبان انگلیسی تخصصی		
	عملی						
	نظری	پایه				ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: English Texts
	عملی						
	نظری	تخصصی					
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						

آموزش تکمیلی: دارد ندارد

آزمایشگاه کارگاه سفر علمی سمینار

هدف: توسعه واژگان تخصصی، و درک متون تخصصی ادیان ابراهیمی

سرفصل

روخوانی و ترجمه متون تخصصی در حوزه:

- تاریخ یهودیت؛
- کتاب مقدس و سنت یهودی؛
- کلام یهودی؛
- تاریخ مسیحیت؛
- کتاب مقدس مسیحی؛
- الاهیات مسیحی .

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

1. The Encyclopedia Of Religion, Mircea Eliade
2. Encyclopedia Of Judaism, Karesh & Hurvitz
3. Encyclopedia Of Judaism, Jacob Neusner And Others
4. Encyclopedia Of Early Christianity, Evereh Ferguson
5. The Oxford Ency. Of the Reformation, Hans J.Hillerbrand
6. Encyclopedia Of Millennialism ... , Richard A. Landes
7. The International Standard Bible Encyclopedia, Geoffrey W. Bromiley
8. Introduction to the Old Testament ... , Brevard S. Childs
9. Companion Encyclopedia Of Theology, Byrne & Houlden
10. The New Catholic Encyclopedia

زبان عبری

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: زبان عبری		
	عملی						
	نظری	پایه				ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: Hebrew Language
	عملی						
	نظری	تخصصی					
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد ■ ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ■							

هدف: توسعه واژگان تخصصی، عرضه دستور زبان عبری، بیان اصول و فنون ترجمه عبری، آشنایی با الفبا، دستور زبان و مهم ترین واژه های تخصصی حوزه یهودیت و متون مقدس آن در زبان عبری

سرفصل

۱. تاریخچه زبان عبری؛
۲. تفاوت های زبان عبری قدیم و جدید؛
۳. الفبای زبان عبری؛
۴. دستور زبان عبری؛
۵. پانصد واژه عبری از پرتداول ترین واژه های کتاب مقدس.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. مجله افق بینا؛
۲. فرهنگ عبری - فارسی حییم؛
۳. کتاب مقدس تورا؛
۴. واژه های فرهنگ یهود؛
۵. آموزش الفبای عبری، ژاکلین اوهب؛

۶ مکالمات روزمره فارسی - عبری، بن داوید؛
۷. کتاب دستور زبان کتاب مقدس تورات به فارسی، ماشا... پور داوود.

زبان لاتین

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: زبان لاتین		
	عملی						
	نظری	پایه				ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: Latin Language
	عملی						
	نظری	تخصصی					
	عملی						
	نظری	اختیاری					
عملی							

آموزش تکمیلی: دارد ندارد

آزمایشگاه کارگاه سفر علمی سمینار

هدف: آشنایی اجمالی با زبان لاتین کلاسیک، آشنایی با متداول ترین واژگان لاتین در متون مقدس و نیز شناخت اجمالی دستور زبان لاتین

سرفصل

تاریخچه زبان لاتین؛
الفبای زبان لاتین؛
دستور زبان لاتین کلاسیک؛
پانصد واژه لاتینی از پرتداول ترین واژه های کتاب مقدس و سایر متون مسیحی؛
ریشه شناسی واژه های انگلیسی مرتبط با مسیحیت و متون مقدس در زبان لاتین.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

- 1- D'ooge, B. L., Latin for Beginners, Boston, 1911.
- 2- Collar, W. C. and M. G. Daniel, Beginner's Latin Book, Boston, 1891.
- 3- Gallup, F. A., A Latin Reader, New York, 1913.
- 4- Cassell's Latin Dictionary, London, 1907.
- 5- Bennett, C. E., A Latin Grammar, Boston, 1913.
- 6- Greenough, J. B., Kittredge, G. L., Howard, A. A., and B. L. D'ooge, New Latin grammar, Boston, 1903.
- 7- Britt, D. M., a Dictionary of the Psalter, New York, 1928.
- 8- Sihler, A. L., New Comparative Grammar of Greek and Latin, Oxford, 1995.

- 9- Buck, C.D. Comparative Grammar of Greek and Latin (3rd, 1948)
- 10- Pulgram, Ernst, The Tongues of Italy: Prehistory and History (1958)
- 11- Gessman, A.M., The Tongue of the Romans (1970)
- 12- Conway, R.S., The Making of Latin (1983)
- 13- Palmer, L.R., The Latin Language (1988)

زبان یونانی

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: زبان یونانی		
	عملی						
	نظری	پایه					
	عملی						
	نظری	تخصصی				ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: Greek Language
	عملی						
	نظری	اختیاری					
عملی							
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد							
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☒							

هدف: آشنایی اجمالی با زبان یونانی، آشنایی با متداول ترین واژگان یونانی در متون مقدس و نیز شناخت اجمالی

دستور زبان یونانی

سرفصل

۱. تاریخچه زبان یونانی
۲. القبای زبان یونانی
۳. دستور زبان یونانی کلاسیک
۴. پانصد واژه یونانی از متداول ترین واژه های کتاب مقدس و سایر متون مسیحی.
۵. ریشه شناسی واژه های یونانی مرتبط با مسیحیت و متون مقدس مسیحی.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

1. Nunn, H. P. V., The Elements of New Testamnt Greek.
2. Duff, J., The Elements of New Testamnt Greek.
3. Goodwin, W. W., A Greek Grammar.
4. Sihler, A. L., New Comparative grammaer of Greek and Latin.
5. Green, S. G., A Brief Introduction toNew Testament Greek.
6. Colvin, S., A Historical greek Reader.
7. Wilson, M. R. and C. A. Vlachos, A Workbook for New Testament Greek.
8. Trenchard, W. C., A Concise Dictionary of New Testament Greek.

یهودیت مدرن

دروس پیش نیاز: کلام و فلسفه یهودی شریعت یهودی	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: یهودیت مدرن		
	عملی						
	نظری	پایه					
	عملی						
	نظری	تخصصی				ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: Modern Judaism
	عملی						
	نظری	اختیاری					
عملی							
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد ■							
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ■							

هدف: بررسی تاریخ، گرایش‌ها و آموزه‌های یهودیت از عصر روشنگری تا زمان حاضر

سرفصل

نگاهی به وضعیت یهودیان در دوران پیشامدرن (قرون وسطا)؛

عصر روشنگری و تأثیر آن بر فرهنگ و حیات یهودی؛

تاریخ و تحولات یهودیت در دوران مدرن؛

گرایش‌های مختلف، کلامی، عرفانی، شرعی و اخلاقی، اجتماعی یهود در دوران مدرن (نهضت

حسیدیزم، ارتدوکس، محافظه‌کار، اصلاح‌طلب، بازسازی‌خواه، صهیونیسم، یهودیت سکولار، موسار و...)

یهودیت و مسائل دوران معاصر (بنیادگرایی، صلح جهانی، حقوق بشر، مسائل زنان، سقط جنین، اوتانازی،

محیط زیست، کلونی و...)

یهودیت ایران در دوران مدرن.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. یهودیت، بررسی تاریخی، ایزیدور اپستاین، ترجمه دکتر بهزاد سالکی؛
۲. تحولات اجتماعی یهودیان ایران در قرن بیستم، دکتر حشمت ... کرمانشاهی؛

۳. باورهای آیین های یهودی، آلن آنترمن، ترجمه رضا فرزین؛

4. Modern Judaism, Dan Kohn – Sherbok
5. Toward a Jewish Theology of Liberation, Marc H. Ellis
6. Contemporary Jewish Theology, Eliot N. Dorff, Louis E Newman
7. The Cambridge Companion to Modern Jewish Philosophy, Michael Morgan and Peter Eli Gordon
8. Woman and Gender in Jewish Philosophy, Hava Tirosh – Samuelson
9. The Cambridge Companion to American Judaism, Dana Evan Kaplan
10. The Life of the Judaism, Harvey E. Goldbery
11. History of the Jews in Modern times, P. Gartner
12. Jewish Faith in America, Shelley M. Bbukboum and Sara E. Karesh
13. Modern Judaism, Nicolas de Lange
14. The Blackwell Companion to Judaism, Jacob Neusner

عرفان یهودی

دروس پیش نیاز: تاریخ یهودیت متون مقدس یهودی	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: عرفان یهودی		
	عملی						
	نظری	پایه					
	عملی						
	نظری	تخصصی				ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی: Jewish Mysticism
	عملی						
	نظری	اختیاری					
عملی							
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد ☒							
☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☒							

هدف: آشنایی با تاریخ و خاستگاه عرفان یهودی، فرقه های عرفانی یهودی، مبانی عرفان یهودی.

سرفصل

مبانی عرفان یهودی
منابع عرفان یهودی
عرفان یهودی پیش از فروهر
شاخه در عرفان یهودی: عرفان قبلائی، مرکاوا، لوریایی و ...
نگاهی به عرفان یهودی در دوران مدرن

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. گرایش ها و مکاتب اصلی عرفان یهود، گرشوم شولم، ترجمه علیرضا، فهمیم؛
۲. مقاله عرفان یهود، ژرژویدا، ترجمه احمدرضا مفتاح؛
3. Jewish mysticism: an anthology/ Dan Cohn-Sherbok
4. Jewish mysticism: an introduction to the kabbalah/ by J. Abelson
5. The Kabbalistic tradition: an anthology of Jewish mysticism/ edited and translated with an introduction and notes by Alan Unterman
6. Jewish mysticism and Jewish ethics/ Joseph Dan.

7. Zohar, Moses d'leon
8. Rabbalah, the Way of the Jewish Mystic, Perle Epstein
9. The Messianic Idea in Judaism, G.sholem

عرفان مسیحی

دروس پیش نیاز: تاریخ مسیحیت متون مقدس مسیحی	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: عرفان مسیحی		
	عملی						
	نظری	پایه					
	عملی						
	نظری	تخصصی				ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی: Christian Mysticism
	عملی						
	نظری	اختیاری					
عملی							
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد							
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☒							

هدف: بررسی تاریخ و خاستگاه عرفان مسیحی، فرقه های عرفانی مسیحی، مبانی عرفان مسیحی

سرفصل:

- خاستگاه های عرفان مسیحی؛
- عرفان در قرون اولیه مسیحی و اوایل قرون وسطی؛
- عرفان خدا محور و عرفان مسیح محور؛ عرفان در مسیحیت شرقی و غربی؛
- عناصر اصلی عرفان مسیحی؛
- مکاتب اصلی عرفان مسیحی؛
- برخی از عارفان بزرگ مسیحی.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. عارفان مسیحی، استیون فانینگ، ترجمه فریدالدین رادمهر؛
۲. مفهوم عرفان، موحدیان عطار؛
۳. عارفان مسیحی، اولین اندرهیل؛
۴. وحدت وجود از دیدگاه ابن عربی و اکهارت، قاسم کاکایی؛

5. Foundations of Mysticism
6. The Moral Vision at the New Testament .Richard B. Hays
7. The Essentials of Mysticism, Evelyn Underhill
8. Lamps of western mysticism: essays on the life of the soul in God/ by Arthur Edward Waite
9. Western mysticism / Dom Cuthbert Butler
10. A study of Gregory Palamas/ by John Meyendorff; Translated by George Lawrence

اخلاق یهودی

دروس پیش نیاز: تاریخ یهودیت متون مقدس یهودی	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۱ ساعت: ۱۶	عنوان درس به فارسی: اخلاق یهودی عنوان درس به انگلیسی: Jewish Ethics
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
عملی					
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد ☐					
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☒					

هدف: بررسی تاریخ، ساختار و محتوای اخلاق یهودی

سرفصل

کلیات (تعریف اخلاق، ارتباط شریعت و اخلاق، جایگاه اخلاق در دیانت یهودی، اخلاق در دوره مشایخ...):
 زمینه‌های اخلاق یهودی در کتاب مقدس؛
 جایگاه اخلاق در آگادای یهودی و ارتباط آن با هلاخای تلمود؛
 اخلاق یهودی در منابع قرون وسطا (دوره بابلی، سنت سفارادی و اشکنازی)؛
 مهم‌ترین مسائل اخلاق یهودی؛
 نگاهی اخلاق یهودی در دوران مدرن (اخلاق موسار، اخلاق سکولار و...).

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. کتاب مقدس؛
۲. گنجینه ای از تلمود، آبراهام کهن؛
۳. باورها و آیین های یهودی، آلن آنترم، ترجمه حمیدرضا فرزین؛
۴. یهودیت، بررسی تاریخی، اپستاین، ایزیدور؛

5. Talmud
6. A Short History of Jewish Ethics
7. Encyclopaedia Judaica
8. Encyclopaedia of Judaism
9. Ethical Issues in Six traditions, 2nd ed
10. Golden Rule, Jacob Neusner
11. Ethics of Maimonides, Hermann Cohen
12. Law, Politics and Morality in Judaism, Michael Walzer
13. The Blackwell Companion to Religious Ethics

اخلاق مسیحی

دروس پیش نیاز: تاریخ مسیحیت کتاب مقدس مسیحی	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: اخلاق مسیحی	
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	تخصصی				ساعت: ۱۶
	عملی					
	نظری	اختیاری				
عملی						
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد					عنوان درس به انگلیسی: Christian Ethics	
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☒						

هدف: بررسی تاریخ، ساختار و محتوای اخلاق مسیحی.

سرفصل

الف. کلیات و معرفی

- اخلاق؛ دین، رابطه دین و اخلاق، اخلاق دینی و اخلاق سکولار.
- مهم‌ترین مکاتب اخلاقی (وظیفه‌گرا، سودگرا، فضیلت‌گرا، و ...)

ب. اخلاق مسیحی

- تعریف؛ مشخصه‌ها؛ مکان‌نمایی و قلمرو
- ادبیات و رویکردها؛ مکاتب و نظریه‌ها

ج. اخلاق به روایت کتاب مقدس

- اخلاق به روایت عهد قدیم (در خوانش مسیحی)
- رویکرد اخلاقی اناجیل همدید
- اخلاق به روایت انجیل یوحنا
- اخلاق در رسایل پولس
- اخلاق در رسایل جامع

د. تاریخ اخلاق مسیحی

- اخلاق مسیحی تا پایان عصر آباء
- اخلاق مسیحی تا پایان قرون وسطی
- اخلاق مسیحی تا روزگار مدرن.

و. جنبش‌ها و جریان‌های جدید در اخلاق مسیحی

▪ اخلاق نوارتدکسی، اخلاق لیبرال

▪ اخلاق مسیحی و جامعه‌ی مدرن

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. ماریه سید قریشی، دین و اخلاق؛
۲. اخلاق در جامعه مسیحی، ترجمه حسن قنبری در مجله هفت آسمان شماره ۱۶؛
۳. دین و اخلاق، مصطفی ملکیان، در مجله ی آئین، شماره ۱۶؛ سال ۸۷
۴. مصباح بزدی، نقد و بررسی مکاتب اخلاقی؛
5. "Ethics" in International Standard Bible Encyclopedia, Nuelsen, Edgar Mullins, Morris Evans, and Melvin Grove Kyle
6. Hays, Richard, Moral vision of new testament,
7. J. Philip, Wogaman, Christian Ethics A Historical,
8. "Moral Theology", in: Encyclopedia Britannica from Encyclopedia Britannica
9. Christian Ethics", in: The Encyclopedia of Religion, Mircea Eliade (ed.), vol. ۲,
10. Childress, James F. and John Macquarrie (eds.), The Westminster Dictionary of Christian Ethics.
11. Thomas Aquinas, Summa Theologica, question "Of Cheating, Which Is Committed in Buying and Selling", article "Whether, in trading, it is lawful to sell a thing at a higher price than what was paid for it"?
12. Long, D. Stephen, Christian Ethics: A Very Short Introduction

دروس جبرانی

شاخه‌ها و روش‌های دین پژوهی

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۱	ساعت: ۱۶	عنوان درس به فارسی: شاخه‌ها و روش‌های دین پژوهی
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	تخصصی				
	عملی					
	نظری	اختیاری				
	عملی					
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد ☐						عنوان درس به انگلیسی: Branches and methods of religious studies
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☒						

هدف: آشنایی با تاریخچه، روش‌ها، شاخه‌ها و رویکردهای دین پژوهی

سرفصل

شاخه‌های دین پژوهی؛
تاریخچه، روش‌ها و رویکردهای دین پژوهی.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. درسنامه دین شناسی، هیلاری رودریگیس، جان اس. هاردینگ؛
۲. دین پژوهی، نینیان اسمارت، مترجم سعیدرضا منتظری، احمد شاکرنزاد؛
۳. راهنمای دین پژوهی: آشنایی با ده رویکرد در مطالعه ادیان، ویراسته روبرت سگال؛ ترجمه و توضیح محسن زندی، محمد حقانی فضل؛
۴. دین پژوهی، گفتگوهای مسعود رضوی با دکتر فتح الله مجتبیایی؛
۵. دین پژوهی، ویراسته میرچا الیاده؛ ترجمه بهاءالدین خرمشاهی؛
6. Guide to the study of religion/ edited by Willi Braun and Russell T. McCutcheon
7. Method & Theory in the Study of Religion/ Naasr Governing Board, E. Thomas Lawson, Luther
8. Martin, Donald Wiebe; Editors Willi Braun, Darlene juschka, Arthur Mc Calla....
9. The Blackwell companion to the study of religion/ edited by Robert A. Segal.

10. Peter Berger and the study of religion/ edited by Linda Woodhead with Paul Heelas and David Martin.
11. The insider/outsider problem in the study of religion: a reader/ edited by Russell T. McCutcheon.
12. New approaches to the study of religion/ edited by Peter Antes, Armin W. Geertz, and Randi R. Warne.
13. The Routledge companion to the study of religion/ edited by John Hinnells.
14. The study of religion: an introduction to key ideas and methods/ by George D. Chryssides and Ron Geaves.
15. Introduction to the study of religion/ Hillary Rodrigues and John Harding.
16. Religious worlds: the comparative study of religion; with a new preface/ William E. Pade.
17. The world's religions: the study of religion, traditional and new religion/ edited by Peter Clarke and Stewart Sutherland .
18. Theory and method in religious studies : contemporary approaches to the study of religion/ edited by Frank Whaling.
19. What is religion?: introducing the study of religion/ Robert G. Crawford.
20. Religious experience reconsidered : a building block approach to the study of religion and other special things/ Ann Taves.
21. A beginner's guide to the study of religion/ Bradley L. Herling.
22. Classical approaches to the study of religion, Aims, Methods and theories of research Introduction and Anthology/ by Jacques Waardenburg.
23. Approaches to the study of religion/ edited by Peter Connolly; [Foreword by Ninian Smart].
24. Religious studies and comparative methodology: the case for reciprocal illumination/ Arvind Sharma.
25. Shaping a theological mind: theological context and methodology/ [edited by] Darren C. Marks.
26. Methodology for the human sciences: systems of inquiry/ Donald Polkinghorne.

پیشینه و روش شناسی مطالعه ادیان در فرهنگ اسلامی

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۱ ساعت: ۱۶	عنوان درس به فارسی: پیشینه و روش شناسی مطالعه ادیان در فرهنگ اسلامی عنوان درس به انگلیسی: Background and Methodology of religious studies in Islamic Culture
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد					
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☒					

هدف: آشنایی با شیوه ها و الگوهای مطالعه ادیان در فرهنگ اسلامی

سرفصل

- تاریخ مطالعه ادیان در اسلام؛
- منابع مطالعه ادیان در فرهنگ اسلامی؛
- روش و ساختار منابع مرتبط با مطالعه ادیان در فرهنگ اسلامی؛
- ادبیات ردیه نویسی نو مسلمانان؛
- تاریخ، شیوه و محتوای مناظرات عالمان مسلمانان با غیر مسلمانان؛
- واکنش عالمان مسلمان به آثار ضد اسلامی.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. الملل و النحل، شهرستانی؛
۲. الفصل فی الاهواء و الملل و النحل، ابن حزم؛
۳. اظهار الحق، رحمه الله هندی؛
۴. انیس الاعلام، محمدصادق فخر الاسلام؛
۵. اسلام و یکتاپرستی، جان هیک، ترجمه محمدپور؛

۶. مقدمه ای بر ملل و نحل، رضا استادی؛
۷. المقالات و الفرق، اشعری؛
۸. بیان الادیان در شرح ادیان و مذاهب جاهلی و اسلامی، ابوالمعالی.

آشنایی با ادیان (ابتدایی، شرقی و ایرانی)

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: آشنایی با ادیان (ابتدایی، شرقی و ایرانی)
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	تخصصی				
	عملی					
	نظری	اختیاری				
	عملی					
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد						عنوان درس به انگلیسی: Familiarity with religions (elementary , East and Iran)
☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار						

هدف: آشنایی کلی با ادیان ابتدایی، آیین زرتشت، ادیان هند (هندوئیسم، بودیسم، جینه، سیک) و ادیان خاور دور (کنفوسیوس، دائوئیسم، شینتو)

سرفصل

ادیان ابتدایی (سرآغاز دین، ویژگی های عمومی ادیان ابتدایی، ادیان ابتدایی در یونان، روم، خاورمیانه، آمریکا و...، ادیان ابتدایی در عصر حاضر)؛
 دین زرتشتی (دین ایرانیان قبل از زرتشت، زرتشت، تاریخ دین زرتشتی، متون مقدس زرتشتی، فرقه های زرتشتی، آموزه ها؛
 هندوئیسم (سیر تکامل هندوئیسم، متون مقدس، شخصیت ها، آموزه ها)؛
 بودیسم (عوامل شکل گیری، متون مقدس، تاریخ، شخصیت ها، آموزه ها)؛
 جینه و سیک (سیر تکامل و عوامل شکل گیری، متون مقدس، تاریخ، شخصیت ها، آموزه ها)؛
 ادیان شرق دور (کنفوسیوس، دائو، شینتو).

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. ادیان زنده شرق، جان هینلز، جمعی از مترجمان؛
۲. سیری در اساطیر یونان و روم، ادیت همیلتون، ترجمه عبدالحسین شریفیان؛
۳. تاریخ کیش زرتشت، مری بویس، ترجمه همایون صنعتی‌زاده؛
۴. دین ایران باستان، ژاک دوشمن گیمن، ترجمه رویا منجم؛
۵. زرتشتیان آداب و باورها، مری بویس، ترجمه عسگر بهرامی؛
۶. بودا، ع پاشایی؛
۷. تاریخ آیین بودا، ع پاشایی؛
۸. هندوئیسم، ک.م.سن، ع پاشایی؛
۹. ادیان و مکاتب فلسفی هند، داریوش شایگان؛
۱۰. آیین های کنفوسیوس، دائو و بودا، ترجمه غلامرضا شیخ‌الدین؛
11. Buddhism (World Religions), Madhu Bazaz Wangu
12. Confucianism (World Religions), Dorothy and Thamas Hoobler
13. Daoism (World Religions), Paula Hartz
14. Hinduism (World Religions), Madhu Bazaz Wangu
15. Shinto(World Religions), Paula Hartz
16. Sikhism (World Religions), Nikky Guniar Rad Singh
17. Zoroastrianism (World Religions), Paula Hartz
18. African Tradihonal Religion (World Religions), Aloysius Lugira
19. Native American Religions (World Religions), Paula Hartz
20. Buddhism, Bradley K.Hawkins
21. An Introduction To Confucianism, Xinzhong Yao
22. Hinduism, Cybelle Shattuck
23. Indigenous Religions, a Companion, Graham Harwa
24. Indigenous Religions, Ann Marie Bahr
25. Controrersial New Religion, Tames Lewis
26. Reading in Eastern Religion, Harold Cowarel and Other
27. Religion in India, Ahistorical in Troduction, Fred, Clothey
28. World Religion (Martin Paimer)

معارف قرآن ۱

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲ ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: معارف قرآن ۱ عنوان درس به انگلیسی: Quranic Teachings 1
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☐					

هدف: آشنایی با قرآن و تاریخ تدوین، نحوه چینش سوره‌ها و آیات قرآنی، قرآن پژوهی، علوم و معارف قرآنی

سرفصل

الف. کلیات

▪ معرفی سرفصل، معرفی ادبیات و منابع؛ قلمرو قرآن پژوهی؛ علوم قرآن؛ معارف قرآن

ب. وحی و نزول قرآن

▪ معناشناسی وحی، نزول و گونه‌های آن، دیدگاه‌های مختلف درباره‌ی کیفیت نزول قرآن. اسامی و صفات

قرآن

ج. تاریخ قرآن

▪ نگارش قرآن؛ جمع قرآن، نظریه‌های مختلف درباره‌ی تدوین قرآن، توقیفی و اجتهادی بودن نظم آیات و سوره؛ توحید مصاحف.

د. تقسیمات قرآن

▪ آیه، سوره، جزء و حزب و ارباع و اخماس و اعشار قرآن
▪ تقسیمات آیات و سوره: مکی و مدنی، محکم و متشابه، عام و خاص، مطلق و مقید و ...

ه. اعجاز قرآن

▪ تحدی، صرفه، وجوه اعجاز قرآن.

و. مصونیت قرآن از تحریف

▪ معناشناسی تحریف، گونه‌های تحریف، نظریه‌های مختلف درباره‌ی تحریف؛ انگیزه‌های قایلان به تحریف، دلایل تاریخی و کلامی مصونیت قرآن از تحریف.

ز. تفسیر، تفاسیر و مفسران قرآن

▪ معناشناسی تفسیر و تاویل قرآن، تاریخ تفسیر، مهم ترین مکاتب تفسیری قرآن، مهمترین مفسران و تفاسیر قرآن.

ح. زبان قرآن

▪ بررسی نظریه‌های مختلف: متقدمین و متأخرین؛ قرآن و فرهنگ زمانه.

ط. حجیت قرآن

▪ معناشناسی حجیت قرآن؛ قرآن و فقه، قرآن و کلام؛ قرآن و اخلاق، قرآن و علم.

ی. قرآن و سنت

▪ دیدگاه‌های مختلف درباره‌ی رابطه‌ی قرآن و سنت.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. التمهید فی علوم القرآن، محمد هادی معرفت؛
۲. البرهان فی علوم القرآن، زرکشی؛
۳. الاتقان فی علوم القرآن، سیوطی؛
۴. مناهل العرفان، زرقانی؛
۵. تاریخ قرآن، علی حجتی؛
۶. سایه ها و لایه های معنایی. محمد اسعدی؛
۷. تاریخ قرآن، محمود رامیار؛
۸. التفسیر و المفسرون، ذهبی؛
۹. پژوهشی در محکم و متشابه، اسعدی و طیب حسینی؛
۱۰. فقه پژوهی قرآن، ایازی؛
۱۱. روش شناسی تفسیر قرآن، علی اکبر بابایی؛
۱۲. لسان التنزیل، به اهتمام مهدی محقق؛
۱۳. التبیان فی علوم القرآن، محمد علی صابونی؛
۱۴. تحقیق درباره وحی و قرآن، محمد عزت دروزه؛
۱۵. تناسق الدرر فی تناسب السور، جلال الدین عبدالرحمن سیوطی؛
۱۶. حقایقی مهم پیرامون قرآن کریم، سید جعفر مرتضی عاملی؛
۱۷. درس‌هایی پیرامون شناخت قرآن، محمود رجبی.

معارف قرآن ۲

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: معارف قرآن ۲		
	عملی						
	نظری	پایه				ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: Quranic Teachings 2
	عملی						
	نظری	تخصصی					
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد							
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☐							

هدف: آشنایی با معارف قرآن و معرفی انبیاء الهی و انواع رسالت‌های آنان؛ همچنین روش و سبک قصه‌های قرآنی.

سرفصل

کلیات و روش شناسی درس (معرفی سرفصل، معرفی منابع و ادبیات موضوع)؛
 خداشناسی در قرآن (وجودشناسی، هستی شناسی، رابطه خدا و انسان)؛
 انسان‌شناسی در قرآن (ماهیت انسان، عوامل و موانع کمال انسان)؛
 وحی و الهام در قرآن؛
 پیامبر شناسی در قرآن (پیامبران، مهم ترین وظایف پیامبران، امت‌های پیشین)؛
 اهل بیت در قرآن؛
 معاد شناسی در قرآن (مرگ، رستاخیز، قیامت، برزخ، حساب و کتاب، بهشت و دوزخ).

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

- المیزان فی تفسیر القرآن، طباطبایی، سید محمدحسین؛
- الکشاف فی تفسیر القرآن، زمخشری؛
- المنار فی تفسیر القرآن، رشید رضا و محمد عبده؛
- مجمع البیان فی تفسیر القرآن، طبرسی؛
- سیره پیامبران در قرآن، ج ۶ و ۷، اسراء، جوادی آملی، عبدالله؛
- مع الانبیاء فی القرآن، عفیف عبدالفتاح الطیاره؛

٧. مواقف الانبياء فى القرآن، صلاح عبدالفتاح؛
٨. عصمة الانبياء فى القرآن، كمال الحيدرى؛
٩. تاريخ انبياء: قصص قرآن از آدم عليه السلام تا خاتم النبيين صلى الله عليه و آله، رسولى محلاتى؛
١٠. قصص الانبياء فى القرآن و سيرة الرسول، محمد عصام الدين.

تاریخ فلسفه غرب

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: تاریخ فلسفه غرب		
	عملی						
	نظری	پایه				ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: History of West Philosophy
	عملی						
	نظری	تخصصی					
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد							
☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☒ سمینار							

هدف: آشنایی سیر تاریخی فلسفه غرب

سرفصل

فلاسفه طبیعت گرای یونان باستان؛

سقراط؛

افلاطون؛

ارسطو؛

جریان افلاطونی میانه؛

جریان نو افلاطونی؛

جریان اسکولاستیک؛

توماس آکوئینی؛

ویلیام اکامی؛

فرانسیس بیکن؛

دکارت؛

کانت؛

هگل؛

فیلسوفان تجربه گرا؛

فلسفه اگزیستانسیالیسم؛

فلسفه تحلیلی.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. تاریخ فلسفه قرون وسطا و رنسانس، محمد ایلخانی؛
۲. تاریخ فلسفه، فردریک چالز کاپلستون (۹ جلدی)؛
۳. تاریخ فلسفه مسیحی در قرون وسطا، اتین ژیلسون، ترجمه رضا گندمی نصرآبادی؛
۴. تاریخ فلسفه، امیل بریه؛
۵. درس گفتارهای مصطفی ملکیان؛
۶. روح فلسفه قرون وسطا، اتین ژیلسون، ترجمه علی مراد داوودی؛
۷. فلسفه در قرون وسطا، کریم مجتهدی؛
۸. تاریخ فلسفه غرب، برترانه راسل؛
۹. فلاسفه بزرگ، برایان مگی؛
۱۰. تفکر در دوره وسطا، دیوید لاسکم؛
۱۱. دکارت و فلسفه او، کریم مجتهدی؛
۱۲. فلسفه دکارت (مقدمه و ترجمه سه رساله)، منوچهر صانعی دره بیدی؛
۱۳. خدا در اندیشه فیلسوفان غرب، (۳ جلد) هانس کونگ، حسن قنبری.

متون تخصصی به زبان عربی

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: متون تخصصی به زبان عربی		
	عملی						
	نظری	پایه				ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی: Arabic Texts
	عملی						
	نظری	تخصصی					
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد							
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☒							

هدف: هدف آشنایی با مهمترین منابع کلاسیک و معتبر حوزه ادیان و امکان فهم بیشتر متون قدیم و متون جدید عربی در سه حوزه اسلام، یهودیت و مسیحیت

سرفصل

- آشنایی گزیده‌هایی از قرآن کریم؛
- مطالعه و آشنایی با نهج البلاغه؛
- مطالعه فراز هایی از صحیفه سجادیه؛
- آشنایی با شیوه نگارش و مطالعه متن مقدمه ابن‌خلدون؛
- آشنایی با شیوه نگارش متون کلاسیک و جدید عربی.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. الامانات والاعتقادات، سعدیا القيومی؛
۲. تنقیح الابحاث للمل للثلاث، ابن کمونه البغدادی؛
۳. الهدایه الی فرائض القلوب، ابن باقودا؛
۴. الكتاب الخزری، کتاب الرد والدلیل فی الدین الذلیل، ابوالحسن یهودا بن صموئیل اللاوی؛
۵. کتاب البرهان وکتاب المسائل والاجوبه، عمار البصری؛

- ٦ رسائل هيرونيوموس (مجلدين)؛
٧. تاريخ الفكر المسيحي عند اباء الكنيسة، الاب حنا الفاخوري و اخرون؛
٨. سلم السماء، يوحنا السامى السينائى؛
٩. دلالة الحارين ابن ميمون و مقايسه با ترجمه انگليسى أن؛
١٠. ميمر فى وجود الخالق و الدين القويم و ميمر فى اكرام الايقونات؛
١١. اسپينوزا: رساله فى الالهوت و السياسه النقد التاريخى للكتب المقدسه؛
١٢. وثائق عصريه فى سبيل الحوار بين المسيحيين و المسلمين؛
١٣. دروس قرآنيه از يوسف الحداد؛
١٤. نظام التعليم فى اللاهوت المسيحي.

روش تحقیق

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: روش تحقیق		
	عملی						
	نظری	پایه				ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی: Research Method
	عملی						
	نظری	تخصصی					
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد							
آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☒							

هدف: آشنایی با روش تحقیق و انواع آن به صورت عملی، آشنایی با منابع ادیان ابراهیمی، آشنایی با روش پایان نامه نویسی.

سرفصل:

- تعریف تحقیق و اهمیت آن؛
- روش تحقیق و روش شناسی تحقیق؛
- انواع تحقیق و روش های آن؛
- شیوه ها و ابزارهای تحقیق؛
- شیوه نوشتن طرح تحقیق (مسئله، فرضیه، موضوع، منابع و آشنایی با آن)؛
- ساختار یا بدنه اصلی تحقیق (فیش نویسی، تحلیل داده ها، پاراگراف نویسی، تنظیم مطالب و نگارش نهایی)؛
- شکل مقاله علمی - پژوهشی؛
- شکل مقاله کلاسی؛
- شکل پایان نامه و کتاب؛
- اصول و روش های نگارش.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
✓	✓	✓	✓

منابع

۱. روش تحقیق عمومی، احمد پاکتچی؛
۲. مرجع شناسی و روش تحقیق در ادبیات فارسی، ستوده، غلامرضا؛
۳. روش تحقیق با رویکردی به پایان‌نامه‌نویسی، غلامرضا خاکی؛
۴. روش تحقیق و پژوهش علمی در تاریخ، جواد هروی؛
۵. روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی، باقر ساروخانی؛
۶. روش‌های تحقیق کیفی در علوم اجتماعی، استرابرگ، کریستین، ترجمه احمد پوراحمد، علی شماعتی؛
۷. روش تحقیق در علوم اجتماعی، علی ساعتی؛
8. Bauman, Garrett, Ideas & Details,
9. Plckard, Alison Jana, research methods in information,
10. Fox, Mark, Doing Practitioner research,
11. Mertler, Craig, Action research,
12. David, Matthew, case study research,

